

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 23-33. - Kiadóhivatal, közlekedési híradó és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Lóv Lipót ucca 19. Telefon: 13-06. - Távirat és levélcím: Délmagyarország, Szeged

Péntek, 1936 szept. 25.

Ara 10 fillér

XII. évfolyam, 226. sz.

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3,20 vidéken és Budapesten 3,60, külföldön 6,40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 10, vasár- és Ünneppnap 16 fill. Hirdetések (elvétele tartja szerint, Megj. 'erik hétfő kivételével naponta reggel,

Szeged utjai

Ha valaki Szeged utjairól beszél, rendszerint nem a város belterületének uthálózatára gondol, hanem a rengeteg kiterjedésű tanya-világ képe lebeg előtte, amely méreteiben fölér egy néhai kisebb német fejedelemséggel. Csak két városa van Magyarországnak, amely Szegednél nagyobb határterülettel dicsekedhetik, Debrecen és Kecskemét. A határterületnek utakkal való ellátása mégis Szegeden a legnagyobb probléma. Debrecen határában a nagy kiterjedésű Hortobágy, Kecskemét határában pedig Bugac, mint feltöretlen legelő nélkülözheti azt az uthálózatot, amelyre a sokkal sűrűbben lakott és mindenütt benépesedett szegedi határnak feltétlen szüksége van. Az uthálózat problémája azért jelent nagyobb gondot és súlyosabb terhet Szegeden, mint más városoknál és az utaláp költségelőirányzatának helyes felállításáért fontosabb Szegeden, mint bárhol másutt az országban.

Azt nem lehet állítani, hogy Szeged város eddig is nem gondoskodott volna a rendelkezésre álló anyagi erőkhöz képest a tanya-világ uthálózatának kiépítéséről. Annak a negyvenötezer embernek, aki Szeged lakosságából állandóan kint él a tanyán és a lassankint falvakká összesűrűsödő tanyai központokon, joga és igénye is van az utháló-zathoz, amely a kultúrával és a gazdasági élettel összeköti. A tanya is megkövetelheti, hogy legyen utja, amelyen elfuvarozhatja értékesítésre váró terményeit, amelyen eljuthat hozzá az orvos és amelyen a gyermek látogathatja az iskolát. Az emberi és polgári életnek elengedhetetlen követelménye, hogy összel és tavasszal, az esőzések és hóolvadás idején a tanya lakossága se legyen elzárva központjától, templomától és városától, amelynek nem jobbágya, hanem polgára, mióta a szabadelvűségnek egy immáron feledésbe merülő áramlása megváltoztatta a képét az egész magyar életnek.

Ha a pusztai statisztikai adatokat nézzük, az 1935. évvégi állapot szerint a szegedi határban volt 32 kilométer állami út, 109 kilométer kiépített törvényhatósági közút, 80 kilométer szikes agyaggal javított út és 137 kilométer ugynevezett ki nem épített út. Ebbe a hálózatba természetesen az érdekeltek által fenntartott kisebb közlekedési és dűlőutak nincsenek beleszámítva. A pontosság kedvéért meg kell állapítani azonkívül azt is, hogy az adatok a pillanatnyilag fennálló tényleges állapotnak már nem felelnek meg, mert a város ebben az évben is folytatta külterületi uthálózatának kiépítését és meglévő, de műszaki kezelés alatt nem álló utjainak az igényeknek és pénzügyi lehetőségeknek megfelelő fokozatos átépítését.

Ha tehát a tanyai uthálózattal szemben egyes oldalokról kifogások merülhetnek fel és ha az utaláp költségvetésének előkészítése alkalmával innen is, onnan is jogosultnak látszó kívánalmakkal környékezik meg a város hatóságát, akkor a hibát nem a kárásban, hanem inkább a pénzügyi teljesítőképességben és a rendszerben kell keresni. Mert ha lehet is rá magyarázatot találni, kétségtelen, hogy a tanya világnak utakkal való ellátása nem egyenletes és sok esetben még az egyes részek relatív népsűrűségével sincsen arányban. Vannak utakkal egész sűrűn behálózott részei a határnak

és vannak részek, mint például az Alsótanyán Ruzsajárás és Csorva, a Felsőtanyán pedig Balástya és Csengele, amelyeknek közlekedési utakkal való ellátottsága egyenesen az elhanyagoltsággal határos.

Erre lehetne ugyan azt is felelni, hogy a földrajzi helyzet adottságaiból kifolyóan először a városhoz közelebb eső területeket kellett a rendszeres uthálózat előnyeiben részesíteni és fokozatosan lehet az utak építésével tovább haladni a szabadkai és félegyházi határ irányában. Ez teljesen igaz volna abban az esetben, ha a multak tapasztalatai nem azt mutatnák, hogy a külterületi utak építésénél, akárcsak a város uccáinak és terének karbantartásánál és kiépítésénél nagyon sok esetben az ötletszerűség, sőt ami még rosszabb, az illetéktelen, de annál erősebb befolyás érvényesült a tervszerűség és közérdek rovására. Ilyen tényezők nélkül más volna az utak megoszlása és kevesebb volna a panasz, mikor a költségelőirányzat tárgyalásánál a külterületi utjai kerülnek sorra.

Ezek a tapasztalatok azonban újmutatás-

sal is szolgálnak a jövőre nézve is. A városnak van mérnöki hivatala, melynek éppen a külterületi utakkal foglalkozó csoportja áll leginkább hivatásának magaslatán. A közgyűlésnek van utügyi és tanyai bizottsága. Az ideális elgondolás az volna, hogy a mérnökség készítsen egy több esztendőss tervet a külterületi uthálózat fejlesztésére és karbantartására s a város hatósága az utügyi és tanyai szakbizottságokkal való letárgyalás után ezt a program jellegével bíró tervet hozza a közgyűlés elé. Ha a közgyűlés is hozzájárul a tervhez, a rendelkezésre álló fedezethez képest a megállapított sorrendben történjék az utak építése és attól ne térjen el a hatóság, még akkor sem, ha befolyásos tanyai korifeusok igyekeznek a közérdekkel szemben a parciális érdekeket érvényesíteni. Meg vagyunk győződve róla, hogy egy ilyen programnak a felállítása könnyebbséget jelentene még a polgármesterre is, mert elháríthatná magát a deputációk szavalatait és a nyüzsgölődő protektorok suttogásait.

Olaszország nem lép ki a Népszövetségből?

Nagy izgalom a nemzetközi politikában a szovjet genfi szereplése miatt

Róma, szeptember 24. Nagy feltűnést keltett a Népszövetségnek az az elhatározása, amely szerint — mint jelentettük — tegnapi ülésén igazoltak vette az abesszin delegáció mandátumát. Amikor a közgyűlés határozata nyilvánosságra került, biztosra vették, hogy Olaszország eltávozik Genfből. Csütörtökön délelőtt Mussolini magához kérte Cianot külügyminisztert, akivel hosszasan tárgyalt.

Párisban

aggodalommal fogadták a Népszövetség döntését és politikai körökben kívánatosnak tartanák, hogy a Népszövetség gyorsan fejezze be ülészeit.

Általános az a vélemény, hogy

a francia és az angol kormány közvetlenül Rómával fog összeköttetésbe lépni,

mert meg akarja menteni a locarnoi konferenciát. Ha ez a terve nem sikerül, össze kell hozni azokat a nemzeteket, amelyek hajlandók a béke érdekében áldozatokat hozni.

Izgalom Londonban

London, szeptember 24. Abesszinia javára hozott genfi döntés nagy izgalmat keltett Londonban. A Reuter Iroda genfi levelezője szerint komédiához hasonlít, hogy az abesszinek a közgyűlés teljesjogu tagjai lesznek anélkül, hogy ebből a legesekélyebb hasznuk is lenne, ellenben az olaszok is ki vannak zárva és félt, hogy olyan elhamarkodott lépésre ragadtatják majd magukat, amely csak még bonyolultabbá tenné a most is vészterhesen feszült nemzetközi helyzetet.

A bizottság döntéséért általában Litvinovot teszik felelőssé, akinek egyik főindoka nyilván az az elgondolás volt, hogy a döntés szükség-

képen kedvezőtlenül befolyásolhatja a locarnói tárgyalásokat.

Olaszország nem lép ki a Népszövetségből

Genf, szeptember 24. Népszövetségi körökben biztosra veszik, hogy Olaszország nem lép ki a tegnapi szavazás következtében a Népszövetségből. Az olasz kormány azonban egyelőre még nagyobb tartózkodást fog tanúsítani a Nemzetek Szövetségével szemben, mint aminőt a megtorlások rendszerének kezdete óta tanúsított.

Litvinov megakadályozta az őthatalmi értekezletet

Páris, szeptember 24. A jobboldal lapjai a genfi eseményekkel kapcsolatban éles támadásokat intéztek a Szovjet ellen. Ezek a lapok nyíltan vádolják a Szovjetuniót, hogy a szovjet mesterkedése volt az előidézője a genfi határozatnak és ezzel lehetetlenné teszik Olaszország együttműködését a genfi munkában.

Litvinov viseli a felelősséget azért is — írják ezek a lapok —, hogy a nyugati hatalmak tervbeveti Locarno-értekezlete nem jöhet létre. A lapok hangoztatják, hogy Szovjetország genfi képviselőjének tevékenysége mindenekelőtt arra irányult, hogy a nyugati hatalmak konferenciáját véglegesen megtorpedózza. Sajnos, a szovjetkormánynak sikerült is ezt a célját elérnie. A tegnapi nap nagy győztese Litvinov szovjetországi külügyi népbiztos, aki eredményesen érvényesítette intrikáit.

A leszerelési értekezlet

Genf, szeptember 24. A francia küldöttség közölte a népszövetségi közgyűlés elnökségével azt a szándékát, hogy javasolni fogja a közgyű-